

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 96. — ŠTEV. 96.

NEW YORK, SATURDAY, APRIL 23, 1932. — SOBOTA, 23. APRILA 1932

VOLUME XXXX. — LETNIK XXXX

JAPONSKA NE TRPI NOBENEGA VMESA VANJA

RUSKA STROKOVNA ZVEZA JE OBLJUBILA RDEČI ARMADI SVOJO PODPORO IN POMOČ

Japonska ne dovoli evropskim državam, da bi se vmešavale v njeno politiko glede Mandžurije. — Značilna izjava generala Araki. — Rusija koncentriira svoje vojaštvo ob mandžurski meji ter ojačuje zračno armado. — V skrajnem slučaju bo Japonska izstopila iz Lige narodov.

TOKIO, Japonska, 22. aprila. — Japonski vojni minister, general Sadao Araki, je v svojem govoru pred Kokuhonša, patriotičnem društvom v Osaki posvaril Ligo narodov in sovjetsko Rusijo, da držita roke proč od Mandžurije.

Kokuhonša je središče nacionalnega gibanja po celi Japonski.

General Araki je rekel, da se bo Japonska odločno uprla vsakemu poiskusu uveljaviti proti njej pogodbo devetih držav ter je s posebnim poudarkom kazal na nevarni položaj v severni Mandžuriji kjer sovjetska Rusija zbira ob meji vojaštvo in ojačuje zračno armado na Daljnem Iztoku.

Vojni minister je rekel, da je Japonska hotela napraviti iz Mandžurije raj na svetu, ki bi bil varen za vsakega in niti Liga narodov niti kdo drugi ne more odvrniti Japonske od tega koraka.

"Liga narodov ali sovjetska Rusija bosta mogoče poskusili preprečiti naše namene," je rekel, "ker obe nasprotujeta našemu delovanju v tej pokrajini, toda ne bo jima dovoljeno odvrniti nas z naše poti. Nam se ni treba brigati za to, kaj govore o nas.

"Neka država govori o tem, da bi se uveljavila v Mandžuriji pogodba devetih držav. Japonska bo odločno nasprotovala vsakemu takemu poiskusu."

TOKIO, Japonsko, 22. aprila. — Japonski vladni krogi pravijo, da so se že itak šibke vezi, ki vežejo Japonsko z Ligo narodov, še bolj omajale, ker je poseben odbor Lige narodov jako neugodno odločil za Japonce glede šanghajskega vprašanja.

Ako odbor ne bo izpremenil svojega sklepa, bo Japonska najbrže izstopila iz Lige.

"Rengo" časniška agentura poroča iz Harbina, da so japonski častniki aretirali ruskega postajnega načelnika v Imienpo ob kitajski vzhodni železnici, češ, da je oviral transport japonskega vojaštva ter pomagal mandžurskim vstašem. Ruske konzularne oblasti v Harbinu so zahtevale, da morajo Japonci konzula takoj izpustiti.

Pozno sinoči je dospela v Imienpo japonska brigada pod poveljstvom generala Murai-a. Brigada se je spopadla danes pri Wukimihu z mandžurskimi vtaši.

Japonci rameravajo uvesti v oni okolici splošno ofenzivo proti vstašem.

MOSKVA, Sovjetska Unija, 22. aprila. Z oziranjem na vznemirljiva poročila o delovanju belogardistov v Mandžuriji, je izjavil odbor devetega ruskega strokovnega kongresa, da je sedemnajst milijonov članov pripravljenih braniti rusko zemljo.

Odbor je poslal rdeči armadi svoje pozdrave ter pozval vojnega ministra Vorosilova, naj bo bolj pozoren na grozeče buržuazne vpade v sovjetsko ozemlje na Daljnem iztoku.

— Politika sovjetske Rusije, — je rečeno v proglasu, — stremi po miru in bo vedno stremela po njem. Vak hip pa moramo biti pripravljeni braniti svojo zemljo pred imperijalističnimi napadi.

Ruska poročevalska agentura Tass, poroča iz Harbina, da je tamošnja policija odkrila v neki ki-

Capone hoče pomagati Lindberghu

PROHIBICIJA DELA HOOVERJU PREGLAVICE

Od vseh strani ga napadajo zaradi prohibicije. Njegov kabinet je večinoma za odpravo prohibicije.

Washington, D. C., 22. aprila. Predsednik Hoover, ki se drži stroge nevtiralnosti v času pred volitvami, je odklonil vsako vmešavanje v zadeve treh kabinetskih tajnikov, ki so naklonjeni ideji, da bi v republikansko platformo bilo vključeno ljudsko glasovanje glede prohibicije.

Trije suhaški voditelji ki so opozorili predsednika na ta, so tudi izjavili da bodo vso odgovornost zvrnili na Hooverja, ako bo prišel v platformo republikanske stranke referendum, katerega zagovarjajo: generalni poštari Walter F. Brown, vojni tajnik Patrick J. Hurley in poljedelski tajnik Arthur M. Hyde.

Predsednik pa se drži svojega sklepa, da prepusti republikanski konvenciji, da določi svojo platformo. Predsednik Hoover se ne zavzema ne za suhače, ne za mokače, temveč je pripravljen kandidirati na vsaki razumni platformi.

RUDNIŠKA NESREČA V PENNSYLVANIJ

Williamstown, Pa., 22. aprila. — Četudi uradniki družbe dvomijo, da bi bila dva premogarja še živa, vendar njihovi tovariši še vedno kopljejo dalje, da pridejo do njih, ki sta zakopana pod premogom, ki se je vsul na nju.

Našli so že truplo Thomasa Letticha, ki je bil star 36 let.

Zakopana sta še 65 let stari Thomas McCollum in 36 let stari Stanley Semanski, ki sta bila isto-tako zasuta v Susquehanna Collieries Co.

Pred nekaj dnevi je bilo v istem rovu omamljenih pet majnerjev. Dva se nahajata v bolnišnici in zdravniki imajo upanje, da bosta okrevala.

VELIK POŽAR NA JAPONSKEM

Tokio, Japonska, 22. aprila. — Požar, ki je uničil večji del mesta Omiya, v provinci Sizuoka, 75 milj od Tokia, je upepelil 1200 hiš. Štiri osebe so zgorale, 40 jih je bilo ožganih in nad 6000 jih je brez strehe.

SE VEDNO ARETACIJE V INDIJI

Bombay, Indija, 22. aprila. — Voditeljica Gandhijevega gibanja za neodvisnost Indije, Sarajini Naidu, je bila aretirana.

tajski restavraciji, v katero zahajajo ruski belogardisti, veliko množino orožja, bomb in municije.

Belogardisti delujejo roko v roki z Japonci ter bi bili v slučaju japonskega vpada v Sibirijo, najboljši zavezniki slednjih.

TUJCE HOČEJO DEPORTIRATI

Hčere ameriške revolucije hočejo deportirati vse tujce. — Naseljevanje naj se še bolj omeji. — Delavski tajnik nasprotuje.

Washington, D. C., 22. aprila. Društvo hčere ameriške revolucije je sprejelo resolucijo, ki zahteva, da se predsedniku podeli moč, da ukaže vsem nezaposlenim tujcem, da zapuste v tej gospodarski krizi Združene države.

Ta organizacija je zopet odobrila svojo prejšnjo resolucijo, da Združene države zgradijo vojno brodogradilnico, ki jo določa pomorska pogodba. Resolucija se izjavlja proti priznanju sovjetske Rusije. Zahteva tudi, da se naseljevanje še bolj omeji.

Washington, D. C., 22. aprila. Delavski tajnik William N. Doak je v odgovor na resolucijo Hčere revolucije odgovoril, da se bo v zadevi deportacij držal tozadevne postavbe in se ne bo oziral na nobeno kritiko. Kot je v svojem pismu izjavil Doak, je odredil deportacijo takih oseb, katerim je bilo dokazano, da so delovale proti vladi Združenih držav.

VESELA OB STOLETNICI

Syracuse, N. Y., 22. aprila. — Mrs. Eliza Sylvester, ki je daleč okoli poznana kot "matična Sylvester" in ki je pred kratkim obhajala svoj 100. rojstni dan še vedno rada bere živahne povesti in novele. Pri tem, kot pravi sinaha, ima največje veselje. Kadar ne bere, šiva odeje za reveže.

PILSUDSKI JE SKLENIL POGODBO Z ROMUNSKO

Varišava, Poljska, 22. aprila. — Nepotrjena poročila naznanjajo, da je maršal Joseph Pilsudski sklenil z Romunsko dodatno vojaško pogodbo s posebno določbo, da je v slučaju vojne Pilsudski vrhovni poveljnik romunske in poljske armade.

Pilsudski se je vrnil s počitnic, ki so trajale devet tednov. Največ časa je prebil v Egiptu. Na potu domov je imel posvetovanje s kraljem Karolom.

Romunsko-poljska vojaška pogodba je bila podaljšana za pet let.

VEČ ZAPOSLENIH NA FRANCOŠKEM

Pariz, Francija, 22. aprila. — Delavsko ministrstvo ima v svojem seznamu 295.534 nezaposlenih v primeri z 299.599 nezaposlenimi v prejšnjem tednu.

Ljeninovega rojstva ne obhajajo

Moskva, Rusija, 22. aprila. — Nikdo se ni zanimal, da je bil danes 62. rojstni dan očeta boljševizma, Nikolaja Lenina. Dan Ljeninove smrti je ruski narodni praznik.

ZOPETNI SPOPADI V NICARAGVI

Tekom spopada je padlo enajst narodnih gardistov. — Ojačenja so bila pognana v beg.

Managua, Nicaragua, 22. apr. Pod vodstvom ameriških častnikov je napadel močan oddelek nicaraških narodnih gardistov postojanke vstaškega generala Sandina. Po vročem boju je obležalo enajst mož na bojišču, ostali so se pa umaknili v divjem begu.

Med mrtvimi so bili tudi trije ameriški častniki, kojih trupla so danes privedli sem.

Zaenkrat se še ne ve, koliko izgub imajo vstaši, kateri nočejo priznati nicaraške vlade, katero so postavili Amerikanci in jo kontrolirajo.

Napadalcu so se bili podali v Nueva Segovia okraj, in štiri milje od tam je prišlo do vročega boja.

Napad je moral biti zelo vroč, ker je bilo slišati pokaanje ameriških streljnih pušk prav v Apali. Narodna garda je dobila močnejša ojačenja, ki pa tudi niso mogla ničesar opraviti.

STREHA SODIŠČA SE JE PODRLA

Bastia, Korzika, 22. aprila. — Streha justične palače se je z velikim ropotom podrla in padla v napolnjeno sodniško dvorano. Ubilih je bilo 15 oseb, ranjenih je bilo 30, med temi sedem zelo nevarno.

Nesreča se je pripetila med sodnijsko razpravo, ko je ravno odvetnik Bianchi zagovarjal nekoga obdolženca. Bianchi je bil ubit in so njegovo truplo izvele iz razvalin.

Palača, ki je imela dvojne nadstropje je bila zelo poznana vsled dveh vrst stebrov iz modrega marmarja.

OBLETNICA VEČNEGA MESTA

Rim, Italija, 22. aprila. — Večno mesto obhaja 2685-letnico svoje ustanovitve.

Istega dne je bil tudi delavski praznik, katerega je upeljal Mussolini leta 1923 mesto 1. maja, kateri dan so obhajali vsi delavci od leta 1890.

Javni in privatni uradi so bili zaprti. Rim in druga mesta so bila okrašena z zastavami. Najpomembnejše pa je bilo, da so bili istega dne mladi fašisti povzdignjeni na višja mesta fašistovske organizacije.

ZAPRT. KER JE NAŠEL ZAKLAD

Smirna, Turčija, 22. aprila. — Nek delavec je našel zaklad 52 tisoč cekinov, ki so ga zakopali Turki, ko so bežali pred Turki v turško-grški vojni. Turška vlada je zahtevala ta zaklad, toda delavec ni hotel povedati, kam ga je zopet skril, zato je bil poslan v ječo. Kajli je v ječi bogat, kot pa reven v prostosti.

SLAVNI LETALEC RAZMIŠLJA O NENAVADNI PONUDBI

Zloglasni čikaški banditski glavar Al Capone, ki je zaprt, ker ni plačal dohodninskega davka, je vnovič ponudil svojo pomoč polkovniku Charlesu Lindberghu, kateremu je bil odveden dne 1. marca dvajset-mesečni sinček. Capone pravi, da bi zamo-gel dobiti brez posebnih težav otroka nazaj.

Capone je sporočil svojo ponudbo nekemu svojememu zavezniku, kateri je obvestil o tem nekoga visokega uradnika, slednji pa Lindbergha.

Omenjeni uradnik, kojega ime je tajno, je rekel včeraj, da je stopl Lindbergh v stik z odvadjalci, katerim je pred tremi tedni že plačal petdeset tisoč dolarjev.

S svojega doma je bil odsoten v terek in četrtek ponoči. Kje se je mudil, ni znano, ker se je sam z areoplanom podal na pot in se tudi sam vrnil.

Banditski glavar Capone je dal Lindberghu absolutno zagotovilo, da mu v teku par dni vrne otroka. Capone je stavil en sam pogoj: — Lindbergh mora izposlovati, da ga za nekaj časa izpusti iz zapora.

Nadalje je rekel Capone, da bo izposloval vrnitev otroka, ne da bi bilo treba plačati Lindberghu še kak nadaljni cent odkupnine. Svečano je tudi zatrdil, da se bo vrnil v svojo celico, kakorhitro bo otrok zopet doma.

Če bo sprejel Lindbergh to ponudbo, se zaenkrat še ne ve. Baje je začel resno razmišljati o nji.

MRTEV. PA SE VEDNO ŽIV

Charleroi, Pa., 21. aprila. — Četudi je v knjigah zapisan kot mrtev, je 65 let stari Joe Leclair še vedno živ. Zahotelo se mu je po rodni zemlji v Belgiji in njegovo društvo ga je proglasilo za mrtvega in mu izplačalo smrtnino v znesku \$200. Tako bo mogel Joe odpotovati v svojo domovino.

DOLGA POT UKRADENEGA DENARJA

Bakersfield, Cal., 22. aprila. — Po dvaštetnem potovanju, tisoče milj daleč in skozi roke pošanih ljudi in tatov je prišel denar za 50 centov zopet v prave roke.

Bryan je bil poslovodja v trgovini C. A. Blodgett v Spokane, Wash., ko je 17. marca 1912 opazil, da je njegov gospodar zagnal novee za 50 centov v spomin na rojstvo svojega sina. Bryan je pazil, kako je Blodgett z nožem zarezal začete erke svojega imena in datum.

Blodgett je položil denar v svojo blagajno. Bil je že star denar, ker je nosil letnico 1794.

Šest mesecev zatem so vlonilci odprli blagajno. Z drugim denarjem so vzeli tudi zanamovani denar.

Pred nekaj dnevi Bryan šteje v svoji trgovini denar in zapazi novee z zarezanimi črkami: C. A. B. — 17. marca — 1912.

Bryant je poslal denar prave-mu lastniku svojemu prejšnjemu gospodarju.

REKA MISSOURI JE GROB LADIJ

Največja nesreča je bila pri potopu ladje Saluda. Reka je pogoltnila že 200 ladij.

Lexington, Mo., 22. aprila. — Največja nesreča na reki Missouri se je zgodila 9. aprila 1852, ko se je potopil parnik "Saluda".

Ta nesreča, katere je bil kriv pones in pohlep po denarju kapitana, nima primere na "Veliki blatinški reki".

Parnik Saluda z velikim tovorom in 175 potniki je privozil v pristanišče 5. aprila 1852. Voda je bila visoka in deroča, tako da parnik ni mogel voziti po reki navzgor. Poskušal je, pa je moral odnehati in je zopet poskušal.

Ko so potekali dnevi in parnik ni mogel dalje, so nekateri potniki izstopili in so se odpeljali z železnico.

V petek 9. aprila pa kapitan Francis Blet zopet poskusil. Strojevodja mu pove, da parnik ne bo zmagal reke, in se ne upa napraviti močnejše pare. Kapitan pa mu ukaže, da povsaj paro do skrajne meje, da hoče premagati deročo reko, ali pa naj se parnik razleti.

Ko pride parnik do sredine reke, kotli popokajo. Trupla ljudi so letela po zraku: nekaj jih je padlo na suho, druga so popadala v vodo. Tudi kapitan je utonil.

Ravno ob istem času pa je prišel v pristanišče parnik Isabel, ki je mnogo ponesrečenih rešil. Do noči so našli 24 utoplencev in so bili pokopani v skupnem grobu.

Valovi Missourija so že zagrnili 200 ladij, med njimi 6 vsled eksplozije.

ŠE JE KAK POŠTEN TAT

Berlin, Nemčija, 22. aprila. — Ravatelj kooperativne pekarnice v Odense na Danske me pogosto rekel svojim tovaršem in delničarjem, da ima za nje veliko prese-nečene v blagajni. Ko je pred kratkim umrl, so odprli blagajno in našli 500.000 kron.

Poleg je bilo pismo z naslednjo vsebino:

— Dragi prijatelji: Poneveril sem pol milijona kron, toda ne za sebe, temveč zato, da bo naša rezerva dovolj velika. Gotovo ste dobri knjigovodje. Vsako leto sem vzelo 50.000 do 100.000 kron in nikdo ni opazil. Davčnemu uradu pripade 25.000 kron. Nikar ne raznečite ostale vsote.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakar, President

L. Benedik, Trezor

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja list za Ameriko Za New York za celo leto \$7.00
in Kanado \$6.00 Za pol leta \$3.50
in pol leta \$3.00 Za inozemstvo za celo leto \$7.00
in četrt leta \$1.50 Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelja in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovito pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejše bivalnice naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3578

MOONEY

Governor države Californije, James Rolph jr., ni hotel ugoditi prošnji bivšega radikalnega agitatorja Thomasa J. Mooneya, vsled česar bo slednji še nadalje ostal v kaznišnici St. Quentin.

Redkokdaj v zgodovini človeštva so se vršila za kakega posameznika tako širokopotezna prizadevanja kot so se vršila za Mooneya.

Dvomi o njegovi krivdi, ki se je pojavil tedaj, ko je bil obsojen, je od leta do leta naraščal.

Celo sodniki in porotniki, ki so nastopali v procesu proti Mooneyu, so se prepričali o njegovi nedolžnosti, ko je postalo znano, da so najvažnejše priče pokrivali pri-segle.

Razpoloženje v prid Mooneyu je bilo tako močno, da je celo newyorški župan James J. Walker odpotoval v Californijo in se zavzel za njega.

Ker sta newyorški župan in governor države Californije velika prijatelja, se je splošno domnevalo, da bo županova beseda precej zalegla.

Toda zgodilo se je baš nasprotno. Governor Rolph ni ugodil Mooneyevi prošnji. Zatrdil je, da je brez najmanjših predpostavk natančno preštudiral celo zadevo ter da na podlagi dokazov, ki so mu bili predloženi, ni imel nobenega drugega izhoda.

S tem pa stvar najbrže ni zaključena.

Mooneyev slučaj datira v leto 1916.

Tedaj je bila v San Francisco vržena bomba, ki je usmrtila devet udeležencev "preparedness" parade. Atentat so naprtili Mooneyu, vsled česar je bil obsojen najprej na smrt, potem pa pomiloščen v dosmrtno ječo.

Pomisli je seveda treba, da se je vršil proces v času, ko so imeli takozvani stoprocentneži in hura-patriotje odločilno besedo ter so izkali svoje žrtve med rdečkarji in radikalci.

Izza onega časa se je ponovno in ponovno zatrjevalo, da Mooney ni bil obsojen zaradi zločina, katerega ni mogre rečeno, najbrže ni izvršil, pač pa zato, ker je bil precej radikalen delavski voditelj.

Mooneyu je bilo že ponudeno pomiloščenje, pa ga ni hotel sprejeti, kajti s pomiloščenjem bi ne bila izpričana njegova nedolžnost. On hoče biti brezpogojno oproščen.

Državna sodišča so štirikrat zavrnila njegov priziv, in najvišje zvezno sodišče se ni hotelo pečati z njegovim slučajem. Njegov priziv so zavrnila tudi štirje governorji države Californije.

Pri tem ne gre toliko za njegovo osebo kot za princip pravice, katera ne pozna nobenih razlik in nobenih predsodkov.

Edinole taka pravica zamore utrditi zaupanje v narodu.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANE-SLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NA STOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO	V ITALIJO
Din 200 \$ 4.00	Lir 100 \$ 5.90
Din 500 \$ 9.55	Lir 200 \$ 11.50
Din 1000 \$ 18.70	Lir 300 \$ 16.80
Din 2000 \$ 37.20	Lir 500 \$ 27.00
Din 5000 \$ 92.50	Lir 1000 \$ 53.25
	Lir 2000 \$ 106.30

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

Največja nakazila izvršujemo po CABLE LETTER za pristojbino \$1.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

"GLAS NARODA" — List slovenskega naroda
z Ameriki — Naročajte ga!

Dopisi.

Dobovec, Jugoslavija.

Dobovec je mala župnija, ki šteje približno 700 duš. Nahaja se južno ob Savi ter se dviga jugozapadno proti Kumu, kamor spada tudi široki znan Kum sam. Ljudje v okolici se pečajo s poljedelstvom in lesno trgovino, ali so pa uslužbeni v prometnih v Trbovljah in Hrastniku ali na železnici. Trbovlje imajo največji prometorov v državi ter so najbližja železniška postaja za Dobovec, oddaljena eno uro hoda od Dobovca.

Kar se tiče delavskih razmer sploh niso posebno povoljne. Plače na železnici kakor tudi v prometorovih so nekako od Din 24 do 40 za osemurno delo, to je približno 41 do 78c v ameriški valuti. Seveda, vsi uradniki kakor tudi prometarji, ki delajo na akord ali so plačani od voza, zaslužijo tudi nekaj več.

Prometorov obratuje 3-4 dni na teden, in se čuje, da bo zopet veliko delavcev odstavljenih, kar bo seveda še poslabšalo še itak obupen položaj prometarjev.

Da je ta svetovna depresija jako občutna tudi pri poljedelcih in vinogradnikih, je uveljavno. Še pred enim letom so se prodali voli po Din 8 do 10 kg, a danes se prodajo le še po 4-5 Din. Meso stane pa 8 do 12 Din za kg. Vino se tukaj sploh ne prodaja, če tudi imajo nekaj prav dobrega. Če se prodaja, ga morajo prodati naravnost za samostojno ceno, to je od 1 do 3 Din liter, v gostilni stane pa od 10 do 14 Din liter. Seveda vpoštevati moramo, da gostilničarji morajo plačevati visoke davke ter druge trošarine.

Naj omenim še poljedelske plače s hrano, ki so pač več ali manj odvisne od dela in krajevnih razmer, toda za navadna dela se plačuje od Din 10 do 15, le za gotova dela se plača mogoče Din 20 na dan, in to za celi dan, ne za osemurno delo.

Kdor puši cigarete, prav lahko na njih potroši 10 Din na dan, torej vse, kar zasluži.

Navadni čevlji stanejo že precej dobri 200 Din, kava, boljše, stane kg 72 Din, sladkor stane 15 Din za kg, moka je pa približno 4½ Din kg, mast po 15 do 16 Din kg itd.

Vzrok tej draginji so davki, carine, trošarine, monopol itd.

Da pa ne bi kdo dobil napačnega položaja, naj omenim, da jaz s tem ne nameravam kritizirati ali sramotiti države, pač pa nasprotno. G. zakonodajalec se s pomočjo kraja skušajo otrestiti vseh teh trošarin, kar se jim je že deloma posrečilo, in je upati, da v bližnji bodočnosti bo Jugoslavija ena najboljših držav Evrope.

Jaz sem to opisal zato, da zamorejo rojaki dobiti točnejšo sliko o razmerah, obstoječih v njih rojstnem kraju. Kakor vse kaže,

bo pa temu res kmalu konec, in bo res lahko še Jugoslavija prava obljubljena dežela.

Ker se pa smatram do vseh teh dobrot neopravičenega, se nameravam v bližnji bodočnosti zopet vrniti nazaj v Greensburg, Pa.

Toraj pozdravljam vse rojake v Greensburg in okolici ter vse čitatelje Glas Naroda.

Petru Zgagi bom pa prinesel komolec dolgo viržinko.

Frank Novak.

Gledališče—Glasba—Kino

KONCERT SLOVENSKEGA RADIO-PEVCEV.

Pevca v seriji radio-koncertov, podanih širou Zdrženih držav pod naslovom Balkan Mountain Men, nastopata v koncertu due 8. maja v dvorani Slovenskega Doma (American Slovenian Auditorium), 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

Pevca sta znana rojaka Ivan Ribič, tenor, in Emil Blažević, bariton.

Na koncertu sodeluje tudi kvartet "Jadran", h kateremu pevca spadata.

Kvartet "Jadran" je dobro znan po svojih rekordih in radio nastopih.

Pianist prof. Milan Trost bo spremljal pevce in prispel k programu z nekaterimi solo-točkami.

Za ta izredni koncert, posvečen skoraj izključno narodni pesmi, vlada veliko zanimanje.

Program je raznovrsten in obstoja iz solo-nastopov, duetov in kvartetov.

NAJSTAREJŠA AMERIŠKA KULTURA V ALASKI

Pred nekaj leti je Dr. Aleš Hrdlička — sloviti antropolog Smithsonian Institucije v Washingtonu — sprožil domnevo, da prastari narodi, ki so bivali v Sibiriji in so se od tam priselili v Alasko in potem na jug, in vzhod, so pradedje severo-ameriških Indijancev. To domnevo potrjujejo nekatere najdenine, ki so bile nedavno izkopane v Alaski. Na otoku Kodiak v Alaki je dr. Hrdlička našel najstarejše naselbine v Ameriki, najdene sedaj. Nekatere uveljavne, ki so bile tam izkopane, so jako slične onim, ki jih najdemo v razvalinah visoke indijske kulture v srednji Ameriki.

V pravadnih časih je otok Kodiak moral vsebovati velikanstvo naselbine. Bilo je tam mnogo vasi in največja je obsegala 40 akrov. Bila je brzkone metropola arktične kulture.

FLIS.

Iz Jugoslavije.

Arctacija nevarnega mednarodnega zločinca.

Svoječasno smo na kratko poročali o predznih vlomih, ki so bili izvršeni v blagajne občin in sodišča v Titelu, Šidu in Odžacih. Sum tem vlomov je takoj padel na že večkrat kaznovanega vlomilca Alojza Horvatha, rodum iz Samaca. Vlom v urad okrajnega sodišča v Titelu je bil izvršen v noči 2. aprila in je vlomilec odnesel iz blagajne preko 11,000 Din. Vlomilec je bil pri svojem posluze lo previden. Vlom je izvršil v ro-kavcih, da ni pustil odtisov prstov. Iste noči, ko je bil izvršen zločin, pa je bil nekemu posestniku, ki ima svojo domačijo na obrežju reke Tise ukaden čoln. Drugi dan so neki kmetje iz vasi Stari Sliankament, ki so prevajali žito, opazili na Tisi čoln, v njem pa moža, ki je skušal voditi čoln brez vesel. Ta vožnja se je zdelo kmetom zelo sumljiva in prijavili so vse najbližji orožniški postaji. Pozneje se je tudi izvedelo, da se je sumljivi in čudni potnik izkreal v vasi Beška.

Orožniki in policisti so se podali na zasledovanje, pri katerem so pomagali tudi okoljski kmetje. Blizu Beške so obkolili nevarnega zločinca, ki je začel streljati. Enega policista je ustrelil, drugega pa laže ranil. Dokler ni izstrelil vseh nabojev mu zasledovalci sploh niso mogli blizu in tudi pozneje so imeli precejšnje težave, predno so ga spravili na varno na orožniški postaji v Indiji. Pri vlomilen in morilen so našli čez 7000 Din, kompletno vlomilsko orodje in dva izstreljeka revolverja.

Horvath sprva sploh ni odgovarjal na stavljenja vprašanja, te dni pa je začel sam naštevati številne zločine. Večji vlom je izvršil že pred sedmimi leti v elektrani v Indiji. Iz pisarne je odnesel v gotovini in vrednostnih papirjih preko 90,000 Din. Dve leti pozneje je oplenil speeerijsko trgovino neke vdove v Indiji in je tudi od tam odnesel znaten plen. Oba vloma sta tedaj izzvala senzacijo, ostala pa sta vse čas nerazkrita. Vsi drugi vromi, ki jih je izvršil v raznih uradih, pa so dokazali že s tem, kar so našli pri ntem med plesom in vlomilskim orodjem.

Policija ima po tudi podatke o zločinih, ki jih je Horvath izvršil pred leti na Madžarskem in v Italiji. Ker se je potikal nekaj časa po Skoplju in je bilo tudi tam tedaj izvršenih par vlomov, ki so ostali nepojasnjeni, je prav verjetno, da so bili tudi ti zločini Horvathovo delo. Ker sam ni mogel izvršiti tolikih vlomov in razpečati obilnega plena, je imel gotovo pomočnike. Te pomočnike skuša sedaj odkriti policija. Horvath pa o njih ne črne niti besede. Zločinca bodo odvedli najbrž v Skoplje.

Oče ubil sina.

V vasi Rasinec blizu Bjelevara je ubil Milovan Milošević svojega sina Gjuro. Oče in sin sta se prepirala že 5 let zaradi zemlje. Te dni sta se vrnila močno okajena iz vinograda in se začela zopet prepirati. Beseda je dala besedo. Sin je zagrozil očetu, da izpusti iz sodov vse vino, oče je na dvorišče in se vrnil s sekuro. Gjuro je navalil na očeta, ki je v strahu, da bi ga sin ne ubil, potegnil nož in zabodel sina v prsa. Zadel ga je naravnost v srce.

Na ameriški ... el po-

rovitici pomočnik nišo bogatega Rudolfa ... grozljivo pismo, ki v njem zahteva 5000 Din, sicer da mu pošene hišo v zrak. Norman je pa takoj telefonično obvestil orožnike, ki so izsiljevala aretirali. Fant je dejal, da ga je beda prisilila storiti ta korak, ker drugega izhoda iz obupnega položaja ni videl.

Zločin dveh bratov.

V Zvorniku so se te dni spopadli kmetje. Brata Drago in Ljubo lič sta napadla Milovana Gjukanovića in ga tako pretepla, da se je onesvestil. Potem sta ga polivali z mrzlo vodo, dokler ni prišel k sebi. So se je zavedel, sta ga posadila zopet na konja, pa sta ga kmalu potegnula znova na tla in ponovno pretepla. Tako sta ga mučila in mrcvarila, dokler niso prišli do njegove hiše. Do smrti pretepen kmet je kmalu umrl, orožniki so pa napadalec aretirali.

TEŽAVE SAMCEV

V praških listih čitamo sledečo tarzanje samca:

Zakaj nam gostilničarji silijo, da moramo pri obedih in večerjah piti alkoholne pijače ali drago mineralno vodo. S tem nam obiskovanje njihovih lokalov zelo ogrenijo, namesto da bi nas z dobro hrano in svežo, zdravo pitno vodo pridobili za stalne, zveste in zadovoljne goste.

Zakaj nam gospodinje in prijateljci, ki nas ob nedeljah ali praznikih povabijo na kosilo v svoj prijeten dom, pitajo z najbolj izbranimi jedmi, dočim si mi, prenaseljeni nad gostilniško hrano, tako želimo okusiti prijetno domačo hrano?

Zakaj ne prevzamejo perilnice obenem s pranjem perila tudi nje-ga popravilo? Zakaj nam ne bi perice zašile vsaj gumbov?

Zakaj ni nobenih klubov za samce "srednjih stanov" in delavskih krogov, da bi lahko v teh klubih poceni, v prijetni in koristni zabavi preživeli dolge večere, proste nedelje in popoldneve?

—Adv.

Peter Zgaga

DELO NA VRTU.

Predvsem skrb, dragi rojak, da boš imel na vrtu dosti solate. Solata je nekaj dar božji, posebno v sedanjih depresijah. Kaj bi bil svet brez solate? Glej, da boš pridelal strucao, ajmarco, kravičasto, endivjo in še razno drugo solato, kateri niti imena ne vem. Mlada solata s krompirjem in fižolom, je nekaj tako dobrega, da se mi začne kar slino zbirati v ustih, ko pomislim nanjo, in baš vsled tega naj bo s tem dovolj besed o solati. Še dobre tri tedne bom čakal, predno bo toliko pogurala, da je bo za bomo večerjico, pod pogojem seveda, da me ne bodo pričevke in razne druge pice prethitele in mi sproti pozabale slastno jed.

Toda menda ne bo sile, ker imam svoj pisalni stroj tik ob kuhinjskem oknu, in pa pritiskam na tipke, delom tak šunder kot ga dela srednjevelika lokomotiva stare vere.

Slučajno pa, da se tudi tega ropota drobne tičke ne prestrašijo, napravim par korakov proti njim, pa beže pred menoj kot pred najhujšim strašilom.

Sladko dekle mi je pred kratkim reklo, da se me boji, in pa tičke, ki hodijo krast v moj vrt, se me boje. Strahno sem ponosen, da zamorem koga s strahom navdati, toda vse skupaj ni tako hudo, kot bi človek mislil na prvi pogled. Tičke le iz navade beže pred menoj, dekle je pa najbrž zaradi lepšega reklo tako.

Nadajte se brigaj, dragi rojak, da boš imel v vrtu velike gredice kraškega radiča, neoziraje se, če si Kraševce ali kak manj vreden človek. Radič je poleg navadne solate najbolj krediten zaradi sladkogrenkih snovi, ki jih ima v sebi. Jesti ga pa moraš naglo in vsak teden najmanj dvakrat pozato, če ne, ti plane v višino kakor konoplja in požene višnjevkast cvet.

Važno mesto v vrtu vsakega zavednega Jugoslavana mora imeti čebula, oziroma luk, po jugoslovanski rečeno. Slovenska narodna pesem sicer ne opeva niti česna niti čebule, toda po mojem skromnem mnenju sta česen in čebula več vredna kot so roženkravci in rožmarin, reseda, vijolica in nagelj rudeč.

Rože prijazno sru, posebno za ljubljencu sru, dočim sta česen in čebula žolodeu koristna in prijetna.

In pomisliti je treba, da v današnjih dneh žolodec odločuje, ne pa sree.

Če pride dekle k tebi ali ti k nji brez pušljica, niti porajbala ne bosta, ako se imata zares rada, rad bi te pa videl, kako bi zvečil klobaso, v kateri ni česna in kako bi opletal krompir v solati, če bi ne bil z narezano čebulo bogato požegan.

V senčen kotu vrta zasadi korenino peltrana. Jaz sem zasadi letos dve. Ena bo zame, ena bo po za Janezovo soprogo v Fly Creeku, da ne bomo poleti na štrkljih pomanjkanja trpeli, če me zopet zanese pot v tiste lepe kraje.

Najprimernejši prostor kar jih imaš na vrtu, pa prihrani za najkoristnejšo rastlino, za našo najlepšo narodno rožo — za pelin duhteč.

Pelin je tako sladak, tako zdravilen in tako blagodejno učinkujoč, posebno če je primešan kak posebnim tekočinam, da mu v vseh dohtarstkih bukvah zlepa ne najdeš podobnega.

Za dobro mero pa se posej rdeče nageljne, ki naj bodo znak tvojega dostojanstva. Poleg nageljnov pa pazi na vijolice, ki naj opominjajo tvojo boljšo polovico k ponižnosti in zlahkosti sree.

S tem sem dočela izrpal svoje nasvete. Le to bi še omenil, da ti ni treba vedno misliti na zalivanje samega sebe, ampak da moraš tudi vrt pridno zalivati.

In če ti bo vse dobro obrodilo, mi pošlji jeseni v dokaz svoje pričnosti: vršič pelina in rožmarinov vršič.

Rožmarin bom v znak razposajenosti zataknil za trak na klobuku, pelin bom pa namočil in ga bom pil, kadarkoli bom v teh čudnih časih kake posebne korajže potreben.

150 strani
dobrega čtiva

Cena 50 centov

Ni še prepozno, da
dobite Vaš izvod
Koledarja za 1932.

Pošljite naročilo še danes na

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street New York

MEMO, DA BOŠTE ZADOVOLJNI

Mali Oglasi
imajo velik uspeh

Prepričajte se!

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MIHAIL ZOŠČENKO:

CLOVEŠKO DOSTOJANSTVO

Bivši vratar Jefim Ščurkin je pritiskal celi dve leti na kljuko po vseh uradih — iskal je službo. In slednjič jo je dobil v svoji stroki.

Službo mu je preskrbel bližnji sorodnik Miška Gusjev. Jefim Ščurkin ga je vlekli svoj čas za ušesa, a zdaj je Miška visoka živina, da nikoli tega.

Ščurkin bi bil zelo rad malo pokramljal z Miško. Miška je sedel v kabinetu in kadil cigareto. Ščurkin je pa stal pri njem in se lahko klanjal, hotel pa malo pokramljeti. Toda kramljanje ni šlo pa ni šlo. Miška Gusjev se je držal dostojanstveno in da bi bil vtis se globlji, ni hotel odložiti peresa.

— Hm, da, tovariš stric, — je mrmral Miška s strogim glasom, — kaj bi tisto kar sprejmite, kar se vam ponuja. Služba je lahka, prav lahka. Če pa kdo misli, da ta služba ponižuje cloveško dostojanstvo, naj ve, da je baš nasprotno... Kakor se clovek pač lažja in obrne.

— Jaz se znam obrniti, — je dejal Ščurkin zasporno. — Saj sem bil poletni let vratar.

— To me prav nič ne zanima, — je zagodrnjal Miška. — Kar je bilo, izvolite pozabiti. Kot bivši vratar morate že vedeti, da zdaj ne pojem več stare pesmi. In pozite, tovariš stric, da ne boste sprejemali napitnine. In nobenega kletenja, kakor prejšnje čase. Seveda, to se ne pomeni, da bi smeli ljudi kresati po zobeh, pač pa nikar ne ponižujete svojega dostojanstva, temveč ostanite v mejah svojega poklica mož na pravem mestu.

TRINERJEVO GRENKO VINO

proti zadržanju, slabemu apetitu, glavobolu, izčrpanosti, vseh lekarnah

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

MOLITVENIKI

SVETA URA
v platno vez. 90
v fino usnje vez. 150
v najfinije usnje vez. 180
v najfinije usnje trda vez. 180

SKRBI ZA DUŠO
v platno vez. 90
v fino usnje vez. 150
v najfinije usnje vez. 180

RAJSKI GLASOVI
v platno vez. 80
v usnje vez. 120
v fino usnje vez. 150
v najfinije usnje vez. 160

KVIŠKA SRCA
v imitirano usnje vez. 60
v usnje vez. 80
v fino usnje vez. 120
v najfinije usnje vez. 150
v najfinije usnje trda vez. 180
v bel celluloid vez. 120

NEBESA NAŠ DOM
v ponarejeno 1
v najfinije usnje vez. 150
v najfinije usnje trda vez. 180

MARIJA VARHINJA
fino vez. 120
v fino usnje 150
v najfinije usnje trda vez. 180

Hrvatski molitveniki:
Ujeha Jeterost, fina vez. 1
Slava Bogu, a mir ljudem, fina vez. 150
najfinije usnje 180
Zvonice nebeski, v platno 90
fina vez. 120
Vienne, najfinije usnje 160

Angleški molitveniki:
(za mladino)
Child's Prayerbook:
v barvnate platnice vezano 30
v belo kost vezano 110
Come Unto Me 30
fino vezano 35

Key of Heaven:
fino vezano 35
v usnje vezano 70
v najfinije usnje vezano 120
(ZA ODRABE)

Key of Heaven:
fino vezano 35
v usnje vezano 70
v najfinije usnje vezano 120
(ZA ODRABE)

Key of Heaven:
fino vezano 35
v usnje vezano 70
v najfinije usnje vezano 120
(ZA ODRABE)

Key of Heaven:
fino vezano 35
v usnje vezano 70
v najfinije usnje vezano 120
(ZA ODRABE)

Key of Heaven:
fino vezano 35
v usnje vezano 70
v najfinije usnje vezano 120
(ZA ODRABE)

Key of Heaven:

v celodno vezano 120
v celodno najfinije vez. 150
v fino usnje vezano 150

Catholic Pocket Manual:
v fino usnje vezano 130

Ave Maria:
v fino usnje vezano 140

POUČNE KNJIGE
Angleško slovensko berilo 2
Angleško-slov. in slov. angl. slovar 90
Amerika in Amerikanci (Trunk) 5
Angleška služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši 10

Boj nalezljivim boleznim 75
Cerkniško jezero 120
Domaci živnozdravnik broširano 125
Domaci zdravnik po Knapu: broširano 125

Domaci vrt 120
Govorejca 150
Gospodinjstvo 120
Hitri računar 75

Jugoslavija (Melik) 1. zvezek 150
2. zvezek, 1-2 suopit 180
Kletarstvo (Skaliky) 2
Kratka srbska gramatika 30

Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov 30
Kako se postane državljani Z. D. 25
Kako se postane ameriški državljani 15

Knjiga o dostojnem vedenju 50
Kubična Računica 75
Liberalizem 50
Ljubavna in snubilna pisma 35

Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva 150
Zgodovina Umetnosti pri Slovencih, Hrvatih in Srbih 140
Zdravje mladine 125
Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka 120

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Melik) 30
II. zvezek 30
Prorokovalne karte 1

Knjige pošiljamo poštne prosto
"GLAS NARODA"
216 W. 18 Street
NEW YORK

Knjige pošiljamo poštne prosto
"GLAS NARODA"
216 W. 18 Street
NEW YORK

PAR MESECEV ODPOČITKA V DOMOVINI

Ne samo večletne izkušnje, temveč tudi naša resna volja, da Vam zagotovimo ugodno potovanje z malimi stroški, Vam naj bo zadostno zagotovilo, da boste zadovoljni, če pišete nam za brezplačna pojasnila.

To in ono

IZ VSEH DELOV SVETA

Zdravilna moč barv

Znani angleški učenjak D. A. Wright je imel v londonski terapevtski družbi zanimivo predavanje o svojih novih poizkusih pri lečenju nervoznih in živčno bolnih oseb. On je uvedel zdravljenje z barvami oz. z učinkovanjem barv. Pri tem je našel, da rdeča barva blagodejno vpliva pri utrujenosti, slabokrvnih ošibilih in potrtih bolnikih. Pri hiperestetičnih in nevrogičnih osebah učinkuje prav dobro modra barva, ki ojačuje idejo in daje malodušnim močno voljo in razsodnost. Pomirajoč in hkrati osvežujoč vpliv je pokazala zelena barva. Vijoličasta barva pomirja razburjenje in lajša živčno napetost. Za lečenje umobolnih priporoča Wright internacijo v modro razsvetljenih prostorih, kjer vzemirjenje maglo pojenja. Na melanholike ugodno učinkujejo svetlo-rumeni prostori, dočim so za zdravljenje slaboumnih najprimernejši rdeče razsvetljeni prostori.

Dokumenti iz svetovne vojne bledijo

Neki angleški list izraža bojazn, da bo v nekoliko letih konec zelo važnih dokumentov iz svetovne vojne, ker jih ne bodo mogli več čitati. Temu je kriv pisalni stroj namesto črnila. V Britskem muzeju in v angleških državnih arhivih so morali ugotoviti, da so 17 do 18 let stari dokumenti, ki so spisani s pisalnim strojem, že zelo močno obledeli in da bodo v kvečjemu 100 letih popolnoma nečitljivi dočim so s črnilom napisani rokopiši čitljivi še po mnogih stoletjih. Slabe ohrane vojnih dokumentov je kriv seveda tudi slabi papir. Sedaj preiščujejo o tem, kako bi zlo odpravili. V glavnem bi morali izboljšati barvilo za pisalni stroj in papir, važne dokumente pa bi bilo najbolje prefotografirati.

Škof proti avtobusom

Med bretonskim škofom Duparcom in delom njegovih vernikov se plete ta čas nenavadna pravda. — Škof je v velikonočnem tednu izdal pastirsko pismo, v katerem je obsodil pleše, plesišča in — avtobuse, ki vzdržujejo promet med posameznimi kraji. Seveda je tudi tisti odnesel svoj del.

To pastirsko pismo je imelo za posledico da so se zbrali v Brestu prodajalci časnikov, godbeniki, lastniki plesnih lokalov in avtobusnih podjetij. Sklenili so vlogo na okroglega načelnika, v kateri ostro nastopajo proti škofovemu pismu, češ, da pomeni kršitev osebnih, trgovskih in tiskovnih svobode. Oblasti bodo imele sedaj priliko, da povedo svoje mnenje o tej stvari.

Medtem so obiskali škofa pariški novinarji, da bi se pri njem informirali, čemu je smatral za potrebno, da izpove ta spor. Odgovoril je, da načeloma ni proti starim bretonskim plesom če jih mladina pleše čez dan in na prostem, pač pa ne trpi modernih plesov, "ker so razuzdani". Proti avtobusom pa je nastopil zato, ker prevažajo mladino na plesišča drugih krajev. Kakor da bi se plesa želina mladina ne mogla peljati na zabave s samokolicami — če bi avtobusov ne bilo...

Oporoka v stari knjigi

Mlada Angležinja je študirala botaniko na univerzi v Cambridgeu, dasi njena družina ni bila zadovoljna s stroko, ki si jo je izbrala, češ, da ne obeta mnogo kruha. Toda deklica ima svojo glavo in te dni je bila njena vztrajnost bogato obdarjena.

V stari, debeli botanični knjigi iz vseučiliške knjižnice je te dni odkrila, da sta dva lista zlepljena skupaj. Ko ju je skrbno odprla, je v svoje presenečenje odkrila, da sta skrivala oporoko nekega Beverleya, ki je umrl pred 30. leti v Ameriki. Zgodnja leta svojega življenja je mož porabil za to, da si

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

NAJVEČJA TISKARNA V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Stric Sam je največji tiskar v Združenih državah, in morda na svetu. — Federalna tiskarna (Government Printing Office) v Washingtonu je posebna atrakcija za posetnike glavnega mesta. Vse osemnadstropno poslopje je posvečeno tiskarstvu vladnih knjig, brošur in tiskovin. Čez 5000 ljudi je nameščenih v tej velikanski tiskarni. 182 tiskarskih strojev zaposluje kakih 600 ljudi. 1700 tiskarskih delavcev dela pri 400 linotipih in monotypih. V knjigovoznem oddelku je kakih 1000 delavcev.

Povprečna dnevna produkcija te tiskarne znaša 8.500.000 "em" stavka, 42.000 inč elektrotipov, 3000 rezb in poliptonov in 600 form za tiskarski stroj. Za onega, ki ne razume tiskarske obrti, naj navedemo, da dnevna produkcija pomenja 13.400.000 knjižnih strani poleg milijonov dopisnic, nazkne in drugih tiskovin.

Ta ogromna tiskarna je lasf federalne vlade. Produkcija te tiskarne je taka, da tiska in izdaja na leto vsaj toliko kolikor vsi izdajatelji knjig skupaj v Združenih državah.

Iz tiskarne se dnevno razpošilja širok vseh Združenih držav približno 300.000 brošur izmed katerih je mnogo bogato ilustriranih. Leta 1931 je skupna produkcija znašala 3500 milijonov izstov.

Nedavno so nekateri kritizirali delovanje te vladne tiskarne, češ da ni v skladu s splošno politiko varnosti. Nekateri so navedli, da mnogo publikacij je strogo znanstvenega značaja in ne praktične vrednosti. Res je, da se nekatere brošure pečajo z vprašanji, ki zanimajo le znanstvene strokovnjake, ali na drugi strani veličanska večina jih je praktičnega značaja za široko sloje.

Škraj vsaka panoga življenja je zapopadana, tako da izgleda, kot da stric Sam skuša poplavaliti vso deželo z literaturo o sociologiji, vzgojeslovju, poljedelstvu, trgovini, industriji, socialni oskrbi in zdravstvu.

Večina teh brošur se razdaje brezplačno, dasi za nekatere treba plačati nominalno eno, ponajveč 5 centov, redkokdaj čez \$1. Za nekatere večje knjige na pr. Poljedelski Letnik (Agricultural Yearbook), se nekoliko izstov razdaje in za ostalo se plačuje neznan.

Največji pisec teh brošur in

jo našel, za dediča njegove dragocene botanične zbirke in 20.000 funtov šterlingov v denarju. Ta nepričakovana dedščina je pripadla sedaj mladi dijakinji, katere starši so menili, da botanika ne more prehraniti cloveka.

knjig je poljedelski department. Trgovinski department in Interior Department izdajajo tudi mnogo knjig. Bogato je zastopan tudi Labor Department, zlasti pa njegov urad za delavske statistike, otroški in ženski urad.

Ker glavna naloga nekaterih federalnih uradov je nabiranje in razdajanje informacij, ni čuda, da vladna tiskarna izdaja vsako leto na stotine poročil o študijah na polju gospodarstva, sociologije, vzgoje itd. Ta poročila so dvojne vrste: direktne, praktične vrednosti za nekatere stroke, kot je poljedelstvo, industrija, šolstvo itd., ali pa brošure sociološke vrednosti, katerih naloga je obelodaniti socialne pomanjkljave v svrhu, da se kaj stori v izboljšanje razmer.

V vrsto informativnih publikacij spadajo na primer knjige in brošure trgovskega departmenta, ki priobčuje poročila o trgovinskih razmerah v vsakem kraju sveta in o vsaki fazi trgovine tukaj ali v inozemstvu. Med sociološke študije pa naj navedemo brošure delovnega departmenta, zlasti s strani Women's Bureau, Children Bureau in Bureau of Labor Statistics.

Mnoge študije ženskega in otroškega urada so vsebovale stroko kritiko o delavskih razmerah v raznih industrijah. Oba ta urada uživata svetovni ugled za svojo nepristranost in pogumno kritiko.

Ameriški farmer ima na razpolago toliko informacij o vsaki poljedelski stroki, kot nikak poljedelec na svetu. Farmer's Bulletin uživajo svetovno reputacijo. Farmer lahko dobi 750 popularno pisanih brošur o raznih poljedelskih stvareh in polnih poduka za njega in njegovo ženo. Tam najde potrebna navodila o umnem obdelovanju polja, o borbi proti žuželkam, o trženju pridelkov in sploh o vseh vprašanjih, ki zanimajo poljedelca. Njegova žena pa najde primerne brošure o gospodinjstvu, oskrbi otrok itd.

Poljedelski letnik, letna knjiga kakih 1000 strani, pa je pravecni leksikon ameriškega poljedelstva.

Izmed brošur, izdanih od Children's Bureau, najde vse, kar ji je potrebno znati o gojenju deteta in vzgoji otrok. Te brošure so spisali na tisoče mladih Amerikancev.

FLIS.

Vsakovrstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3878

POPOLEN CENIK JE PRIROČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

Naj ljubezen joče

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za Glas Naroda priredil I. H.

39

(Nadaljevanje.)

Erik, radoveden vsled njenih besed, vstane.
— Mati, kaj je?
— Zopet hočejo imeti Loro. Takoj naj pride. Pa sam beri!
In Erik bere:

Draga gospica:

Otokar je zelo zbolel in ima visoko vročino; posledica nesreče. Vedno ziduje po vas in vedno vas kliče; nikogar noče pri svoji postelji, razun strica Rudolfa — ne mara ne mene, ne matere in niti strinje.

Poleg tega pa je tudi grofica bolna, ker jo je nesreča preveč udarila. Zdravnik mi je nujno svetoval, da izpolnim željo svojega otroka in vas prosim, da se vrnete.

V zaupanju na vašo dobrosrčnost, se predzajem vam izraziti to svojo prošnjo, četudi ste bili v moji hiši globoko užaljeni. Veste, da se ni zgodilo po moji volji. Skončajte svoje rešilno delo, bodite zopet mojemu otroku ljubezniva dobrotnica — ne pustite, da bi moral mali Otokar trpeti pod tem, ker vam je njegova mati v svojem razburjenju napravila tako krivico.

Še vedno čutim, da sem vam veliko dolžan, da se komaj upam vas še kaj prositi in vendar vas iskreno prosim: pridite! Zdravje, mogoče življenje mojega edinega sina je odvisno od vas! Vaši domači vas gotovo ne bodo od tega zadrževali. Vedno vam bom hvaležen. Brzjavite, kdaj vas moremo pričakovati. Vaša prtljaga se ni bila odposlana.

In pod tem — Cecilijina pisava:

Ljuba gospica Lori, o, prosim, pridite zopet! Brez vas sem strašno sama. Ako me imate le kolikaj radi, pridite! In Otokar vedno kliče: — Lori, moja ljuba Lori mora biti pri meni! Vsi drugi proč od mene!

Vaša ljubeča

Cecilija.

Otroče besede ganejo Erika.

— Na vsak način bo Lori šla.

— Ne! Ne dovolim.

— Zakaj ne?

Gospa Marija nekoliko pomisli, predno odgovori:

— Pomisli na Lorino zdravje. Kako slaba je in nervozna! Ne mogoče ji je, da bi sprejela naporno postrežbo bolnega otroka; ali tega ne vidiš?

— Pravzaprav, da; sama potrebuje miru in počitka. Toda —

— Saj vidiš, — ga prekinje mati, — in tudi sam nočeš, da bi zbolela zaradi tujih otrok. — Torej takoj odpiši, da je Lori tako bolna, da ji za sedaj še ni mogoče priti. Piši takoj, Erik, — ponovi ostro.

Dolgo gleda mater kot ji hotel predreti z očmi.

— Odločitev prepustimo njej, katere se tiče — Lori. In vem, da se bo na to pismo takoj odpeljala — in z mojim popolnim odobravanjem.

— Ne! — zakliče gospa Bergerjeva.

— Mati, vem za tvoje prave vzroke. In ker jih poznam, se ne oziram na Lorino zdravje —

— Erik, ali ti življenje tvoje sestre nič ne pomeni?

— Na to misliš manj, kot pa govoriš. Tvoje najtajnejše misli leže tako jasno pred menoj, kot vrstice na tem papirju. In zato ti rečem: Nikdar ne bi sprejel tega, kar na tihem upaš za mene. Ostal bom za vedno priprosti gozdar Erik Berger — in ko bi bila na koljenih pred menoj — ti in on, ki ga imenujete našega očeta.

Ledena odločnost je ležala v njegovem obrazu. Skoro neusmiljen in krut je bil proti njej.

Krčevito prične Marija ihteti in viti roke.

Erik ji boža bele lase, blede lica, in njegov glas je zvenel mahnito.

— Te sreče pa nočem okupiti s kakim grehom, ki bi bil tudi nepremišljen storjen. Razumi me, mati! Sicer, ako bi prišlo drugače, ne bi tako mislil.

Erik ji boža bele lase, blede lica, in njegov glas je zvenel mahnito.

— Mati, zdaj boš vse pripravila za Lorin odhod. Takoj se s košom odpeljem k Ezerjevim. Lori bom izročil pismo, bom na pošto muradu brzjavil. Torej pozdravljena za toliko časa!

Lori že sedi v vlaku, še predno se je zavedla.

Ko je nadgozdar sam prebral pismo grofa Verdina, jo odpelje naravnost na postajo, da je mogla še dobiti brzovlak.

Ko se je že mračilo je prišla na svoj cilj.

Rudolf je bil sam na postaji z avtomobilom. Bil je zelo resen.

— Kako je z Otokarjem? — vpraša Lori naglo in komaj da ga pozdrvi. Ni mu dala časa, da se ji zahvali, da je prišla.

— Ne vemo še, kaj je z njim. Dan po Teklinem pogrebu se ga je nenadoma lotila velika vročina. Samo če ne bi bil tako slaboten in nežen! Njegovo srce ni zdravo. Izgleda, kot da mu šele sedaj prihaja pred oči vsa ona strahota. Vedno govori o vožnji s čolnom, o vodnih cvetlicah, nato pa zakriči in se boji, da bo utonil. Dobro, da ste prišli, kajti vedno kliče vas —

— Ali ste dvomili, da bi prišla, gospod grof? — ga vpraša z nekakim očitanjem.

— Ne, Lori! Zato sem bil tudi preskrbel, da va mje bilo pismo pisano. — Toda kako je kaj z vami? Bledi ste in menda tudi ne posebno zdravi. Brezobzirno bi bilo, prepustiti vam celo oskrbo otroka. Toda samo vaša navzočnost bo mogoče pomirila Otokarja.

— In še nekdo drugi bo vesel, ki vas je zelo pogrešal —

— Cecilija.

Rudolf priklina.

— Da. — In pogleda jo s temnim, skrivnostnim pogledom, da ji začne srce naglo utripati in ji kri šine v glavo.

Grof Otokar in Cecilija pristopita k avtomobilu. Otokar poma-ga Lori iz avtomobila. Krepko ji stisne roke; govoriti ne more. Veliko sočutje obide Lori do zlomljenega moža. Cecilija se je burno oklene okoli vratu in Lori moči njeno glavo s svojimi solzami.

Grofica ni bilo od nikoder. Lori je tudi pri Otokarjevi postelji ne najde.

Otokar še ni spal četudi je že bilo zanj pozno. Truden in brez-brižno leži v blazinah. Toda ko se mu tiho približa Lori, se razlije po njegovem suhem obrazu žarek veselja. Dvigne se in ji poda roko.

— Dobro, da ste tukaj, gospica Lori. Ali sedaj ostanete pri nas?

— Ji govorim tiho. — Saj ste me izvlekli iz mrzle vode. — Od strahu se stresel.

— Lori položi roko na njegovo čelo.

— Otokar vedno ostanem pri tebi, ako mi obljubiš, da ne boš nikdar več mislil na to. Ozdraviti moraš, da bova zopet kmalu mogle iti na izprehod.

Izgledalo je, kot da Lorina navzočnost dela čudeže. Otokarje-vo zdravje se je boljšalo.

Toda za Loro je bilo težko skrbeti za razvajanega, trmoglave-ga dečka. Po več noči se ni mogla niti sleči — pri njem je morala sedeti in ga držati za roko, kadar so prišli napadi strahu. Še komaj je našla časa, da je malo pojedla. Cecilija je vedno sedela pri njej in bratu. Pogosto so ti trije nudili ganljivo sliko. Otokar je skoro že pozabil na svojo mater; komaj včasih je še vprašal po njej. Včasih je grofica Verdinova skripala z zobmi, ko je stala pred sinovo posteljo. Kot zavrežena se je včasih zdel sama sebi in pričela je Loro smrtno sovražiti. Z Loro se ni izpregovorila niti besede. Ošab-no jo je gledala navzdol. Toda Lori se za njo ni zmenila. Vedela je, kaj je otrokom in očetu in to ji je zadostovalo. In kratka poročila materi in bratu so zopet odsevala njeno notranjo zadovoljnost.

(Dalje prihodnjic.)

Kako Ohraniti
Vašo Službo!

Vaše telo naj bo močno in zdravo.

Bodite točni.

Bodite delavni.

Bodite zvesti.

Mislite pri delu.

Varstvena **PAIN-EXPELLER** * Znamka

Reg. U. S. Pat. Off.

Uporabljen redno za gradnjo utrjenih mišic — za odpravo unetije iz okorelih, bolečih sklepov — za zaustavljanje zgodnjih prehladov.

PAIN-EXPELLER* rabljen pravočasno je ohranil marsikatero službo.

35c in 70c

Naprodaj vsepovsod

* Pristni ima SIDRO varstveno znamko.

POLJSKI NARODNI PROBLEMI

Te dni so se pojavile vesti o nekih dogovarjanjih med Poljsko in Francijo, tičečih se naseljevanja poljskih izseljencev v eni izmed francoskih kolonij. Glasilo se na prvi pogled nekoliko fantastično, vsaj v tej obliki, kakor so se prenesle v dnevno časopisje. Zaenkrat še nimamo na razpolago bolj avtentičnih podatkov o pravem jedru zadeve, ali kljub temu mirno lahko postavimo mnenje, da tisti za poročilom prav zdrava misel in da vest, kar se tega jedra tiče, nikakor ne more biti kar enostavno iz trte zvita.

Od tega poročila moremo namreč kar precej neposredno poseči do osnovnih problemov poljske nacionalne politike. Poljska je za pretežno agrarno državo, kakršna je, mnogo prebogato obljubena in je zato izseljevanje zavzelo izredno velike dimenzije. Potreba po izseljevanju pa je tem večja, ker spada Poljska med države, ki izkazujejo izredno velik prirojni prirastek. Pravkar so bile objavljene številke o gibanju prebivalstva na Poljskem v desetletju 1921 — 1931. Tu vidimo, da je prebivalstvo celotne Poljske narastlo od nekoliko manj ko 27 milijonov, kolikor je štela l. 1921., na okroglo 32 milijonov in 300 tisoč. To pomeni povečanje za več ko pet milijonov, pomeni pri-rodni prirastek 2 odstotkov, ki se v Evropi dosega samo na vzhodu in na Balkanu, dočim daleč zaostajajo narodi zapadne in srednje Evrope. Ako bi šlo napredovanje v sedanjem tempu naprej, bi se Poljska že l. 1950. postavila na peto mesto v Evropi po številu državnega prebivalstva in izračunali so tudi že, da bi okrog l. 1960. dohitela Nemčijo. To so važne stvari, ki morejo imeti silo daleč segajoče posledice. Ako ostanemo kar pri poglavju o primerjanju z Nemčijo, se to pravi, da bi se že čez nekaj desetletij ti dve državi lahko merili sami, ne da bi se bilo treba ozirati po zaveznikih. Prirojni prirastek v Nemčiji namreč naglo nazaduje in pokazale so se fatalne posledice

prenaglo napredujočega bega s kmetov v mesta.

Ali stvar vendarle ni tako enostavna, da bi se razvijala kar mehanično po številčnih odnosjih. Poljska ne more preživljati svojega prebivalstva, kaj šele, da bi zamo-gla nuditi kruha ogromnim sto tisočim mladih moči, ki jih vedno na novo zdrava priroda postavlja na delovni trg. Izseljenske množice preplavljajo tujino in se v njej izgubljajo; za nacionalno politiko v pravkar označenem smislu ne prihajajo več v poštev, ali skratka, če ne gledamo politično, se izgubljajo za lastni narod. In tako ogromen prirojni prirastek poljske nacionalne politike postavlja pred vedno nove, vedno težje probleme.

Ne izogibalo se jim. Že dalje časa se temeljito razgiblja vprašanje, kako bi se organiziralo izseljevanje po nacionalnih vidikih, na pr. zlasti s tem, da bi se izseljenci dirigirali v določene čezoceanske predele, da bi tamkaj stvorili večje komplekse in bi se po tem potu ohranili lastni narodnosti. Pri tem so mislili največ na južno Brazilijo, ali težko more biti človek toliko optimista, da bi mogel upati na realizacijo v takem smislu in obsegu.

Tu bi se dalo sedaj navezati poročilo o poljsko-francoskih načrtih za organizacijo izseljevanja, ki bi mogli dati kruha izseljencem ter jih hkrati očuvati domovini v kulturnem in političnem smislu. In v tem pogledu ima zadeva zelo mnogo in prav konkretnega pomena.

Po še ene stvari ne smemo prezreti. Najhitreje se na Poljskem množi prebivalstvo na vzhodu, to je tam, kjer bivajo Belorusi in Ukrajinci, dočim je v centralnih in zapadnih pokrajinah, kjer je doma samo poljski živelj, prirojni prirastek znatno manjši. To se pravi, da se sedaj in se bo tudi v bodoče razmerje med manjšinami in Poljaki razvijalo prim v korist. Tudi to so važna dejstva, ki poljska nacionalna politika ne more in ne sme brez skrbi mimo njih.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici,

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

POSEBEN
POLETNI
IZLET

JUGOSLAVIJO

NA NAJHITREJŠEM

EKSPRESNEM

PARNIKU

CUNARD

LINE

MAURETANIA

Odpluji:

iz New Yorka

preko Cherbourga

24. JUNIJA

pod osebnim vodstvom —
Mr. M. Ekerovicha,
znanega uradnika Cunardovega newyorskega urada, ki ve, kako se je treba brigati za potnike, da je njihovo potovanje na vodi in na kopnem prijetno in brezskrbno.

Potniki bodo zapustili Pariz na posebnem vlaku, ki jih bo povedel brez predanja naravnost v Jugoslavijo, tako da bodo samo eno noč na vlaku.

VSE KARTE
ZNIŽANE ZA
20%

Preskrbite si prostor takoj.
Vprašajte vašega lokalnega agenta ali

CUNARD LINE
25 BROADWAY
NEW YORK

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejemate, je razvidno, kdaj vam je naročnina posla. Ne čakajte torej, da se vas opominja, temveč obno vite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov

CALIFORNIA

Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO

Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Cullig, A. Salva
Salida, Louis Costello
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS

Aurora, J. Butchar
Chicago, Joseph Balsh, J. Bevdic
J. Lukanic, Andrew Spillar
Cicero, J. Fabian
Joliet, A. Anzelc, Mary Bambich
J. Zaletel, Joseph Hrovat
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich

KANSAS

Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Zagar

MARYLAND

Steyer, J. Cerne
Kittymiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stular

MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouže, Frank Pucelj

Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula

Evelth, Louis Gouže

Gilbert, Louis Vessel

Hibbing, John Povše

Virginia, Frank Hrvatic

Waukegan, Jože Zelenc

MISSOURI

St. Louis, A. Nabrgoj

MONTANA

Klein, John R. Rom

Roundup, M. M. Panlan

Washoe, L. Champa

NEBRASKA

Omaha, P. Broderick

NEW YORK

Gowanda, Karl Strinsha

Little Falls, Frank Maale

OHIO

Barberton, John Balant, Joe H.

Cleveland, Anton Bobek, Chas.

Karltinger, Jacob Resnik, John Slapnik, Frank Zadnik

SHIPPING
NEWS

27. aprila:

Aquitania, Cherbourg

28. aprila:

Hamburg, Hamburg, Cherbourg

29. aprila:

Columbus, Cherbourg, Bremen

Homerik, Cherbourg

Saturnia, Trst in Dubrovnik

30. aprila:

De de France, Havre

Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

4. maja:

Berengaria, Cherbourg

5. maja:

Bremen, Cherbourg, Bremen

Deutschland, Cherbourg, Hamburg

6. maja:

Olympic, Cherbourg

7. maja:

Maurenia, Cherbourg

Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

12. maja:

Europa, Cherbourg, Bremen

New York, Cherbourg, Hamburg

14. maja:
Paris, Havre
Aquitania, Cherbourg
Veendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
15. maja:
Berengaria, Cherbourg, Hamburg
Majestic, Cherbourg

17. maja:
Columbus, Cherbourg, Bremen
Vulcania, Dubrovnik, Trst

19. maja:
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg

20. maja:
Homerik, Cherbourg

21. maja:
Bremen, Cherbourg, Bremen
Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

25. maja:
Berengaria, Cherbourg

26. maja:
Hamburg, Cherbourg, Hamburg

27. maja:
France, Havre
Olympic, Cherbourg

28. maja:
Europa, Cherbourg, Bremen
Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
St. Louis, Cherbourg, Hamburg

V JUGOSLAVIJO

Prako Havre
Na Hitrem Ekspresnem Parniku
ILE DE FRANCE

30. APRILA (ob 1. pop.)
3. JUNIJA

PARIS

13. Maja (ob polnoči)
11. Junija — 29. Junija
LAFAYETTE
21. Maja

3. razred do Ljubljane in nazaj od \$139.00 naprej

Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblašene agente

French Line
19 STATE STREET, NEW YORK

VSE LINIJE in PARNIKE

Spodaj imenovana slovenska tvrdka zastopa vse važne

Trans-atlantske Linije
in zato lahko odpremi vsakega potnika na kateremkoli parniku.

V vašem interesu je, da se kadar mislite na potovanje v stari kraj, ali od tam sem, vselej obrnete na staro, znano in zanesljivo domače podjetje:

LEO ZAKRAJŠEK
General Travel Service
1359 Second Ave., New York, N. Y.
13 LET V TEM POSLU!

HAMBURG-AMERICAN LINE

39 Broadway, New York

Kupite karte pri vašem lokalnem agentu.

V JUGOSLAVIJO

Hitra služba vsako sredo opolnoči iz New Yorka:

ALBERT BALLIN-NEW YORK DEUTSCHLAND - HAMBURG

Tudi redna odplutja dobroznanih kabinskih parnikov:

MILWAUKEE — ST. LOUIS
Pripravne in hitre železniške zveze iz Cherbourga in Hamburga

Za pojasnila vprašajte pri

HAMBURG-AMERICAN LINE
39 Broadway, New York

Kupite karte pri vašem lokalnem agentu.

Euclid, F. Bajt
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant in J. Kumše
Nies, Frank Kogovšek
Warren, Mrs. F. Rachar
Youngstown, Anton Kikelj

OREGON
Oregon City, Ore., J. Kobal

PENNSYLVANIA
Ambridge, Frank Jakš
Bessemer, Mary Hribar
Braddock, J. A. Germ
Bridgeville, W. R. Jakobek
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yerina

Conemaugh, J. Brezovec, V. Jo. vanšek
Crafton, Fr. Machek
Export, G. Previc, Louis Zupan
Gl. A. Skerlj

Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Greensburg, Frank Novak
Homer City in okolico, Frank P. renchack

Irwin, Mike Paushek
Johnstown, John Pol